

[Anden næstformand]

Stedfortrædernes, *Claus Larsen-Jensens* og *Peter Christensens*, hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Indenrigsministeren (Birte Weiss):**

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Forbedring af vilkårene for personer fra det tidligere Jugoslavien).
(Lovforslag nr. L 258).

Hensigten med lovforslaget er at skabe det retlige grundlag for at gennemføre de tiltag, som er indeholdt i den redegørelse, jeg i dag sammen med udenrigsministeren og ministeren for udviklingsbistand har afgivet om den danske politik over for flygtninge fra det tidligere Jugoslavien, der opholder sig i Danmark.

Redegørelsen bygger på to grundelementer i regeringens politik over for krigsflygtningene fra Bosnien-Hercegovina. Det ene er, at der ikke ændres ved lovens nugældende ordning, som er, at asylsagsbehandlingen skal iværksættes efter udløbet af 2-års-fristen for meddelelse af midlertidig opholdstilladelse til den enkelte krigsflygtning. Det andet hovedelement er, at vilkårene for de personer, som har midlertidig opholdstilladelse her i landet, skal forbedres, bl.a. på grund af det lange tidsrum, som de pågældende personer har opholdt sig her i landet.

Det må understreges, at de personer, som får asylsagsbehandlingen igangsat, samtidig skal have den midlertidige opholdstilladelse forlænget, hvis der efter de gældende regler er grundlag herfor, jf. herved lovens § 2. Det vil der være, hvis situationen i det tidligere Jugoslavien ikke forbedres.

Lovforslaget lægger på en række punkter op til at fjerne de lovmæssige hindringer for at forbedre vilkårene for de personer, som har midlertidig opholdstilladelse her i landet.

Med henblik på at vedligeholde og eventuelt udbygge flygtningegruppens faglige kvalifikationer åbner lovforslaget mulighed for, at en person med midlertidig opholdstilladelse kan tage ulønnet beskæftigelse i forbindelse med

trænings- og arbejdsprogrammer, der er etableret via arbejdsmarkedets parter.

Forslaget indeholder endvidere en bestemmelse om, at en person med midlertidig opholdstilladelse må tage lønnet beskæftigelse, såfremt en stilling har været udbudt i 3 måneder uden at blive besat.

Der vil blive nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter samt de relevante myndigheder og organisationer, som skal afdække problemer i tilknytning til trænings- og følordninger og udarbejde modeller for ordningerne samt vurdere den praktiske gennemførelse af adgangen til at besætte stillinger, der har været ubesat i 3 måneder.

Lovforslaget indeholder endvidere en række bestemmelser, der tager sigte på at fjerne de lovmæssige hindringer for at styrke undervisningstilbudene til flygtningegruppen.

Det er fortsat intentionen, at personer fra det tidligere Jugoslavien skal vende tilbage, når forholdene i hjemlandet tillader det. Undervisningen bør derfor fortsat tage sigte på at ruste flygtningegruppen til at klare sig i hjemlandet.

Styrkelsen af undervisningstilbudene til flygtningegruppen bør derfor i første række finde sted ved en udbygning af det eksisterende undervisningsprogram, som Dansk Flygtningehjælp i dag varetager.

Det bør imidlertid samtidig indgå, at der bør være en bredere kontakt til det danske samfund.

Lovforslaget åbner derfor mulighed for, at den særskilt tilrettelagte undervisning, som efter de gældende retningslinjer tilbydes flygtningegruppen, kan ske i samarbejde med skoler og uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet eller erstattes af undervisning udbudt af disse.

Det er tanken, at der i visse fag etableres fælles undervisning for børn og unge fra flygtningegruppen og danske børn og unge, at der i særlige tilfælde gives adgang til at følge de ordinære uddannelser helt eller delvis, herunder enkeltfag, og at der kan gives adgang til de videregående uddannelser.

Lovforslaget åbner endvidere mulighed for, at flygtningegruppen kan deltage i fritidsundervisning.

Med henblik på den nærmere tilrettelæggelse af de forbedrede uddannelses tilbud vil der

[Indenrigsministeren]

blive nedsat to arbejdsgrupper. Den ene arbejdsgruppe får til opgave at undersøge muligheder for at give adgang til de videregående uddannelser. Den anden arbejdsgruppe skal beskæftige sig med etablering af de øvrige forbedrede uddannelsesstilbud.

Lovforslaget indeholder også forslag om en række forbedringer i indkvarteringsforholdene for personer med midlertidig opholdstilladelse.

Lovforslaget indeholder således en bestemmelse om, at Direktoratet for Udlændinge kan tillade, at personer med midlertidig opholdstilladelse indkvarteres hos private familier eller i mindre grupper i boliger uden for indkvarteringscentrene.

For at privat indkvartering kan etableres i større omfang og blive et reelt alternativ til indkvartering på centrene, samtidig med at det sikres, at værtsfamiliens ønske om at huse personer fra det tidligere Jugoslavien primært er humanitært begrundet, vil lovændringen blive fulgt op af en ordning, hvorefter der skal ske en godkendelse af de private værtsfamilier. De ydelser, der i dag gives til flygtninge, der bor i centre, får de med forslaget mulighed for at få udbetalt også ved privat indkvartering.

Lovforslaget åbner endvidere mulighed for støtte til frivillig tilbagevenden. Det foreslås således i lovforslaget, at personer fra det tidligere Jugoslavien, som ønsker at vende tilbage til hjemlandet, kan få dækket udgifter til rejseomkostninger samt få et beløb på 2.000 kr. pr. voksen og 1.000 kr. pr. barn til udgifter i forbindelse med den umiddelbare ankomst til hjemlandet.

Da det må anses som vigtigt, at personer, der efter frivillig tilbagevenden til det tidligere Jugoslavien konstaterer, at forholdene i området ikke er af en karakter som forventet, bevarer deres opholdstilladelse her i landet for en periode, foreslås det endvidere, at der indføres en fortrydelsesret. Det betyder, at opholdstilladelsen først bortfalder, når den pågældende har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings hurtige og velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 10/5 94 om sikkerhed til søs m.v.

(Redegørelse nr. R 20).

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Som opfølgning på en folketingsforhandling om sikkerhed til søs vedtog man den 9. februar 1993 følgende motiverede dagsorden, der var stillet af Tommy Dinesen (SF), Poul Andersen (S), Kai Dige Bach (KF), Svend Heiselberg (V), Annette Just (FP), Sonja Albrink (CD), Lone Dybkjær (RV) og Merethe Due Jensen (KRF):

»Idet regeringen opfordres til

- at arbejde for, at alle skibe uanset flag ensartet og effektivt opfylder internationale regler om sikkerheden til søs og beskyttelse af havmiljøet,
- inden for Den Europæiske Havnstatsaftale at arbejde for en effektivisering og styrkelse af kontrollen med fremmede skibe, herunder den operative kontrol med besætningernes kvalifikationer,
- internationalt at arbejde for gennemførelse af tiltag, der forbedrer sejladssikkerheden i de danske gennemsejlingsfarvande,
- at arbejde for fremme af anvendelsen af miljøvenlige skibe,
- at arbejde for internationale mindstekrav for anerkendelse af klassifikationselskaber,
- i samarbejde med erhvervets parter at arbejde for, at søfartsuddannelserne til stadighed i henseende til indhold og kapacitet tilgodeser erhvervets behov, beskæftigelsen af danske søfarende og indtjeningsmulighederne for dansk skibsfart,

pålægges regeringen inden den 1. juni 1994 at fremlægge en redegørelse for de indtil nu opnåede forbedringer i de nugældende regler og disses gennemførelse.«

1. Internationale regler

Skibsfart er Danmarks tredjestørste valuta-skabende erhverv med en nettoindtjening på ca. 5 mia. kr. årligt. Grundlaget for denne betydelige indtjening er en meget effektiv og efter vort lands størrelse stor handelsflåde. Den helt overvejende indtjening sker ved transporter mellem fremmede havne.